Region Västernorrland

Sverigedemokraterna

Vi har stor förståelse för att sjukdomen kan orsaka betydande smärta, funktionsnedsättning och försämrad livskvalitet. Det är viktigt att patienter med misstänkt eller konstaterat lipödem möts av kunskap, respekt och ett professionellt omhändertagande i vården.

1. Vad har regionen gjort sedan NPO:s beslut 2025-06-19?

Region Västernorrland följer utvecklingen av nationella kunskapsstöd och rekommendationer från Nationellt programområde (NPO). Implementeringen av nya nationella rekommendationer sker inom ramen för regionens ordinarie kunskapsstyrningsarbete.

Det pågår arbete med att säkerställa att patienter med misstänkt lipödem får en medicinsk bedömning och att de behandlingsinsatser som rekommenderas inom dagens kunskapsläge kan erbjudas genom relevanta verksamheter inom primärvård och specialistvård.

När det gäller kirurgisk behandling är vår utgångspunkt att följa de rekommendationer som ges nationellt, inklusive eventuella forsknings- och studieupplägg som beslutas inom sjukvårdsregionen eller nationellt.

2. Hur säkerställer regionen att patienter får den vård NPO anger?

Socialdemokraterna anser att patienter med lipödem ska få tillgång till vård utifrån behov och aktuell medicinsk kunskap.

Det innebär att vården ska kunna erbjuda:

- medicinsk utredning och diagnos,
- information och egenvårdsstöd,
- fysioterapeutiska insatser,
- kompressionsbehandling när det är medicinskt motiverat,
- rehabilitering och smärtbehandling utifrån individuella behov.

Vi ser också behov av ökad kunskap om lipödem inom både primärvård och specialistvård för att minska risken för feldiagnostik och långa väntetider innan rätt insatser sätts in.

3. Vad gör regionen för de kvinnor som drabbas hårdast?

Vi ser mycket allvarligt på situationen för de patienter som utvecklar omfattande funktionsnedsättning till följd av lipödem.

För dessa patienter är det viktigt att vården gör individuella bedömningar och erbjuder samordnade insatser från flera professioner, exempelvis läkare, fysioterapeuter, arbetsterapeuter, rehabiliteringspersonal och smärtspecialister.

Socialdemokraterna anser att ingen patient ska lämnas utan stöd på grund av att kunskapsläget fortfarande utvecklas. Samtidigt behöver beslut om kirurgiska behandlingar grundas på nationella rekommendationer, jämlika prioriteringar och medicinsk evidens.

4. När implementeras NPO:s beslut?

Vår utgångspunkt är att nationella kunskapsstöd ska omsättas i praktiken så snart det är möjligt inom ramen för regionens medicinska verksamhet.

Eftersom implementering av nya arbetssätt, remissvägar och eventuella forskningsinsatser kräver samordning mellan flera vårdnivåer är det svårt att ange en exakt tidplan politiskt. Socialdemokraterna vill dock att regionen aktivt arbetar med att omsätta NPO:s rekommendationer i verksamheten och följer upp hur patienter med lipödem tas om hand.

Inför kommande mandatperiod

1. Vad kommer ni att göra om ni får fortsatt ansvar för regionens hälso- och sjukvård?

Socialdemokraterna vill:

- stärka den nära vården och primärvårdens kompetens kring kroniska och långvariga sjukdomstillstånd,
- säkerställa tydliga vårdkedjor och remissvägar för patienter med lipödem,
- verka för ökad kunskap om sjukdomen inom vården,
- följa nationella rekommendationer och kunskapsstöd,
- medverka till att patienter får tillgång till konservativ behandling utifrån behov och medicinsk bedömning.

2. Hur kommer ni att säkerställa att NPO:s beslut följs?

Vi vill att kunskapsstyrningen inom vården fungerar i praktiken och att nationella rekommendationer implementeras jämlikt.

Det innebär bland annat:

- utbildningsinsatser för berörd vårdpersonal,
- tydliga ansvarsförhållanden mellan primärvård och specialistvård,
- uppföljning av vårdens kvalitet och tillgänglighet,
- förbättrad samverkan mellan olika professioner kring patienten.

3. Vad kommer ni att göra för de kvinnor som drabbas hårdast?

Vår ambition är att personer med svåra symtom och omfattande funktionsnedsättning ska få snabbare stöd och bättre samordnad vård.

Vi vill att vården tidigt identifierar patienter med hög risk för försämrad funktion och erbjuder rehabilitering, hjälpmedel, smärtbehandling och andra relevanta insatser för att motverka ytterligare funktionsnedsättning.

När det gäller kirurgisk behandling anser vi att regionens beslut ska vila på nationella rekommendationer, medicinsk evidens och de prioriteringar som gäller för en jämlik offentligt finansierad vård. Om nationella riktlinjer eller kliniska studier öppnar för utökade behandlingsmöjligheter ska Region Västernorrland vara beredd att delta i den utvecklingen.